

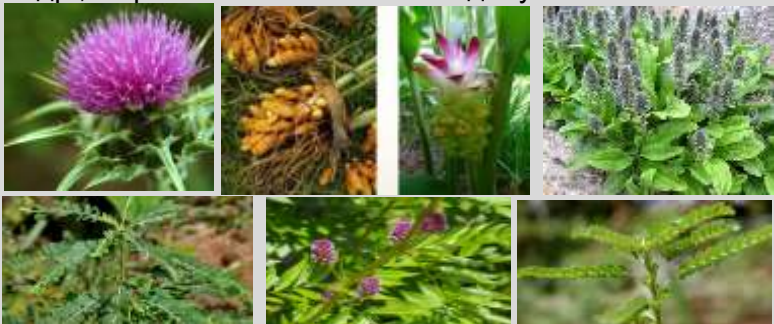
ХЕПАТОПРОТЕКТИВНА АКТИВНОСТ НА РАСТИТЕЛНИ ДРОГИ

Сања Лазарова¹, Павлинка Кокошкарлова¹, Викторија Максимова¹

¹Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“, ул. „Крсте Мисирков“, бр. 10А, 2000, Штип, Р. Северна Македонија, sanja.lazarova@ugd.edu.mk

ВОВЕД

Хепаталните заболувања се вбројуваат во групата на сериозни болести. Пронајдени се многу растенија чишто составни фитоеlementи покажале хепатопротективни карактеристики. Со помош на голем број експериментални истражувања, потврдено е хепатопротективното дејство на растенијата како *Silybum marianum*, *Curcuma longa*, *Picorhiza kurroa*, *Phyllanthus amarus*, *Glycyrrhiza glabra*, *Berberis vulgaris* и др., со различни механизми на делување.

ЦЕЛИ

Целта на овој труд е да се утврдат хепатопротективната активност на растителните дроги и нивната безбедност и ефикасност.

МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДИ

За изработка на овој труд беа користени податоци добиени по пребарување на релевантни датабази кои содржат податоци за хепатопротективните растенија и нивните дроги кои се користат во фитотерапијата кај хепатални заболувања.

РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

Од 1200 студии поврзани со хепатопротективната активност на силимарин, 23 ја потврдуваат неговата клиничка ефикасност при заболување на хепар. Некои од нив се однесуваат на неговото самостојно дејство а дел се поврзани со други дроги. Најчесто во студиите се забележува намалување на нивото на ALT и серумското ниво на AST по употреба на силимарин, и двете се статистички значајни, но без голема клиничка важност, но нема значителна промена во нивото на γ GT. Во оваа мета анализа, резултатите покажаа намалување од 0,26 IU/ml (95% CI: -0,46-0,07, P=0,007) на нивото на ALT и 0,53 UI/ml (95%CI: -0,74-0,32, P=0,000) на нивото на AST. Оценетите студии покажаа висок степен на хетерогеност и низок методолошки квалитет во спроведената анализа.

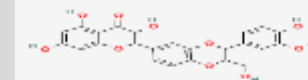
Study	Silymarin mean \pm SD	Total	Control mean \pm SD	Total	Weight	SMD (95%CI)
Hashemi <i>et al</i> ^[20] , 2009	73.1 \pm 62.4	50	89.9 \pm 41.8	50	23.79%	-0.32 (-0.71, 0.08)
Aller <i>et al</i> ^[21] , 2015	52.7 \pm 26.0	18	54.7 \pm 18.0	18	8.66%	-0.09 (-0.74, 0.56)
Loguerio <i>et al</i> ^[22] , 2007	59 \pm 20.0	39	45.2 \pm 34.0	20	12.32%	0.54 (-0.01, 1.09)
Solhi <i>et al</i> ^[23] , 2014	38.4 \pm 11.8	33	52.3 \pm 29.9	31	14.68%	-0.62 (-1.12, -0.12)
Hassodi <i>et al</i> ^[24] , 2013	68.5 \pm 5.5	50	73.3 \pm 5.6	50	22.02%	-0.86 (-1.27, -0.45)
Sorrentino <i>et al</i> ^[25] , 2015	28.0 \pm 22.3	43	24.8 \pm 14.6	35	18.53%	0.17 (-0.28, 0.62)
Total (95%CI)		233		204	100%	-0.26 (-0.46, -0.07)
Heterogeneity: $\chi^2 = 22.26$, $df = 5$ ($P = 0.000$) $I^2 = 77.5\%$						
Tests of SMD = 0 $Z = 2.70$ $P = 0.007$						

Таб.1 Ниво на аланин аминотрансфераза превземено од Camila Ribeiro de Avelar et al

Study	Silymarin mean \pm SD	Total	Control mean \pm SD	Total	Weight	SMD (95 %CI)
Hashemi <i>et al</i> ^[20] , 2009	49.66 \pm 33.26	50	66.16 \pm 27.44	50	27.66%	-0.55 (-0.95, -0.15)
Aller <i>et al</i> ^[21] , 2015	41.6 \pm 20.0	18	36 \pm 11.8	18	10.18%	0.34 (-0.32, 1.00)
Solhi <i>et al</i> ^[23] , 2014	30.5 \pm 8.2	33	36.2 \pm 12.4	31	17.69%	-0.55 (-1.05, -0.05)
Hassodi <i>et al</i> ^[24] , 2013	54.7 \pm 5.51	50	61.56 \pm 3.39	50	22.32%	-1.50 (-1.94, -1.05)
Sorrentino <i>et al</i> ^[25] , 2015	22.49 \pm 12.45	43	21.37 \pm 11.29	35	22.15%	0.09 (-0.35, 0.54)
Total (95%CI)		194		184	100%	-0.53 (-0.74, -0.32)
Heterogeneity: $\chi^2 = 32.50$, $df = 4$ ($P = 0.000$) $I^2 = 87.7\%$						
Test of SMD = 0 $Z = 4.93$ $P = 0.000$						

Таб.2 Ниво на аспартат аминотрансфераза превземено од Camila Ribeiro de Avelar et al

Хепатопротективното дејство на екстрактите од млечен трн се јавува преку неколку механизми: зголемена протеинска синтеза во хепатоцитите, стимулација на црнодробна регенерација, антиоксидативна активност и антиинфламаторно дејство. Сите дејства во најголем дел се должат на активноста на флавонолигнанскиот комплекс силимарин.

ЗАКЛУЧОК

Од сите претходно наброени растителни дроги, Силимаринот сеуште го има првото место во неговата клиничка ефикасност и употреба во фитотерапијата

УНИВЕРЗИТЕТ
ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ